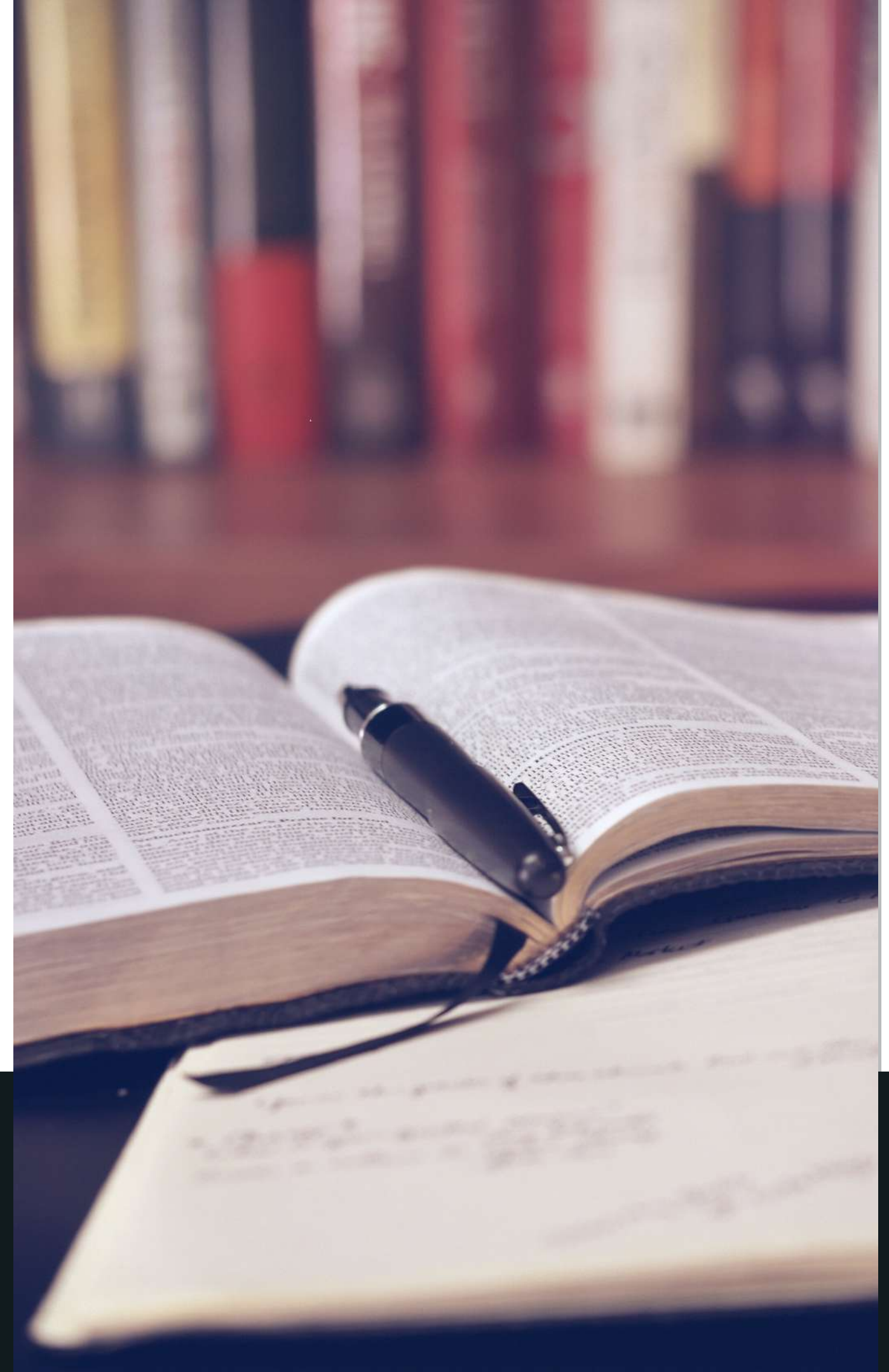

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ
Π. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Επικοινωνία σχολείου οικογένειας

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΤΣΟΥΔΑ,
ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Καλή σχέση σχολείου- οικογένειας

- Η καλή σχέση σχολείου-οικογένειας μπορεί να επιτευχθεί αν διαμορφωθούν δίαυλοι επιτυχημένης επικοινωνίας μεταξύ τους,
- Τα παιδιά έχουν ανάγκη να βλέπουν τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς να συνεργάζονται για το δικό τους καλό,
- Τα πιο αποτελεσματικά προγράμματα είναι αυτά που περιλαμβάνουν τους γονείς στις διαδικασίες μάθησης των παιδιών τους.
- Η αρμονική συνεργασία σχολείου και οικογένειας βοηθάει στην προαγωγή του αυτοσυναισθήματος του παιδιού, στην αυτορύθμιση, στην ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, κ.α.

Το οικοσυστημικό μοντέλο

Θεωρεί την οικογένεια και το σχολείο ως **οργανικά μέρη του ίδιου συστήματος και που η αλληλεπίδραση τους όχι μόνο δεν εμποδίζεται αλλά θεωρείται επιθυμητή και αυτονόητη.**

Σύμφωνα με το οικοσυστημικό μοντέλο του Bronfenbrenner(1979, 1986) **το άτομο ανήκει ταυτόχρονα σε διάφορα υποσυστήματα τα οποία το επηρεάζουν, άλλα σε μεγαλύτερο και σε άλλα σε μικρότερο βαθμό.**

Το αναπτυσσόμενο άτομο δέχεται επιδράσεις από όλα τα υποσυστήματα στα οποία είναι μέλος. Τα μικροσυστήματα, όπως είναι φυσικό, ασκούν τη μεγαλύτερη επίδραση. Το σχολείο, η οικογένεια και η ομάδα των συνομηλίκων ανήκουν στα μικροσυστήματα και ως εκ τούτου ασκούν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του παιδιού.

Οι οικογένειες και τα σχολεία αποτελούν ανοιχτά, ζωντανά συστήματα σε συνεχή αλληλεξάρτηση. Κοινά στοιχεία μεταξύ της οικογένειας και του σχολείου (Dowling & Osborne (2001):

1. η ιεραρχική οργάνωση
2. οι κανόνες
3. η κουλτούρα
4. τα συστήματα πεποιθήσεων

Η συνεργασία σχολείου-οικογένειας επιδρά θετικά:

- Στην ακαδημαϊκή επίδοση των μαθητών
- Στη συμπεριφορά του μαθητή στο σχολείο
- Στην αλλαγή απόψεων του μαθητή σχετικά με το σχολικό κλίμα
- Στην αύξηση των κινήτρων για μάθηση
- Στην καλλιέργεια υγιών, διαπροσωπικών σχέσεων
- Στη βελτίωση της σχέσης γονιού-μαθητή
- Στη βελτίωση της σχέσης εκπαιδευτικού-μαθητή

Η Εμπλοκή των γονέων

A) Σε αυτούς που συναισθηματικά βρίσκονται κοντά στο σχολείο και μπορούν να πάρουν πληροφορίες για θέματα που τους αφορούν και να λύσουν προβλήματα που προκύπτουν.

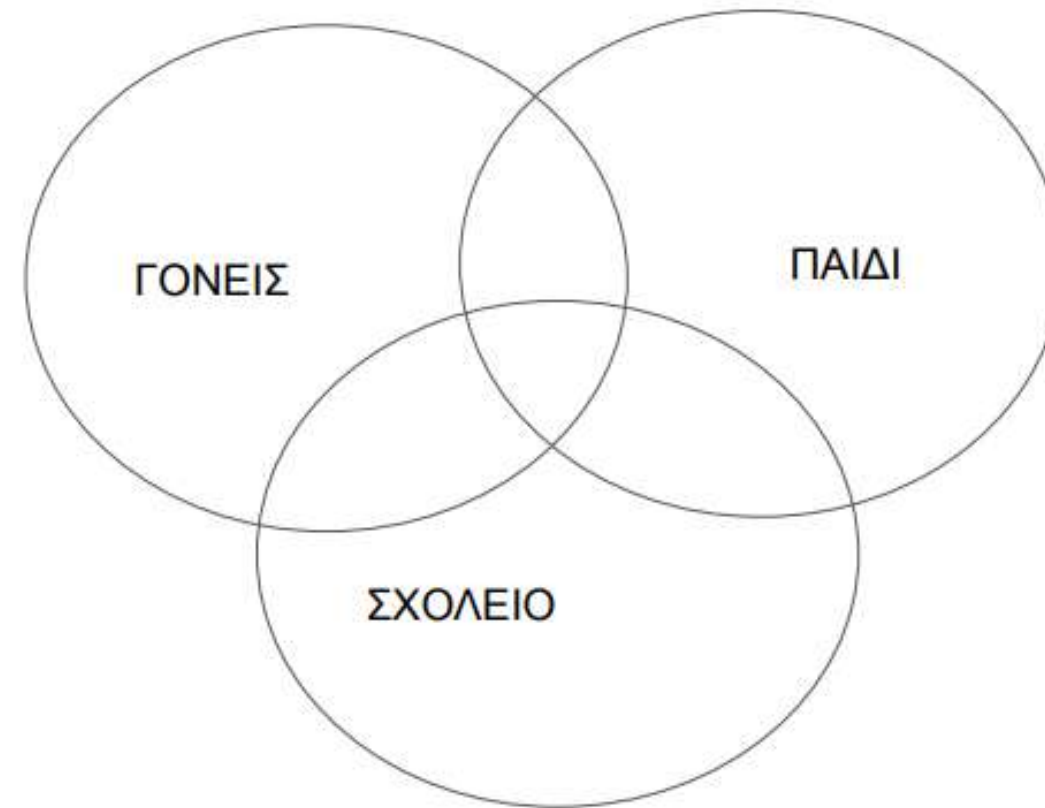
B) Εκείνους που είναι πλήρως περιθωριοποιημένοι (πολλά προβλήματα αλλά ούτε φωνή έχουν ούτε δύναμη) και αυτοί που είναι στον ενδιάμεσο χώρο.

Γ) Αυτοί που συνήθως συγκρούονται με το σχολείο (περισσότερη ενημέρωση, συμμετοχή στις αποφάσεις, παράπονα για τις υπερβολικές απαιτήσεις του σχολείου (χρόνος στην κατ' οίκον εργασία των παιδιών, άβολες ώρες για τις επισκέψεις των γονιών)

Η μεγάλη εμπλοκή του γονέα δε σημαίνει και απαραίτητα και καλύτερα αποτελέσματα για το παιδί.

Εξαρτάται από τι μορφή παίρνει αυτή: πίεση, «ντάντεμα» του παιδιού (άρα ενίσχυση της ανευθυνότητας και μείωση της αυτοπεποίθησης του)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

- Οι γονείς αγοριών είναι πιο εμπλεγμένοι από ότι οι γονείς των κοριτσιών διότι τα αγόρια είναι συνήθως λιγότερα υπεύθυνα σε ό,τι αφορά τη σχολική εργασία και γενικά η σχολική τους επίδοση είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη των κοριτσιών.
- Η κοινωνικοποίηση του αγοριού να προκαλεί μεγαλύτερο άγχος στους γονείς λόγω της δυσκολότερης ιδιοσυγκρασίας των αγοριών (πιο ζωηρά και ατίθασα).
- Αν ο γονιός θεωρεί ότι το παιδί του τα πηγαίνει καλά στο σχολείο (σύμφωνα με τις προσδοκίες τη στάση του απέναντι στην εκπαίδευση, τα σχέδια του για το μέλλον) τότε είναι πιθανόν η ανησυχία και το άγχος του να μειώνονται και τα συνέπεια να ελαττώνεται και η εμπλοκή του με το σχολείο.
- Η επαφή του γονιού με το σχολείο φαίνεται να είναι πιο έντονη κατά τα πρώτα χρόνια του παιδιού στο σχολείο, ακολουθώντας μια φθίνουσα πορεία όσο προχωρά στις τάξεις του δημοτικού.

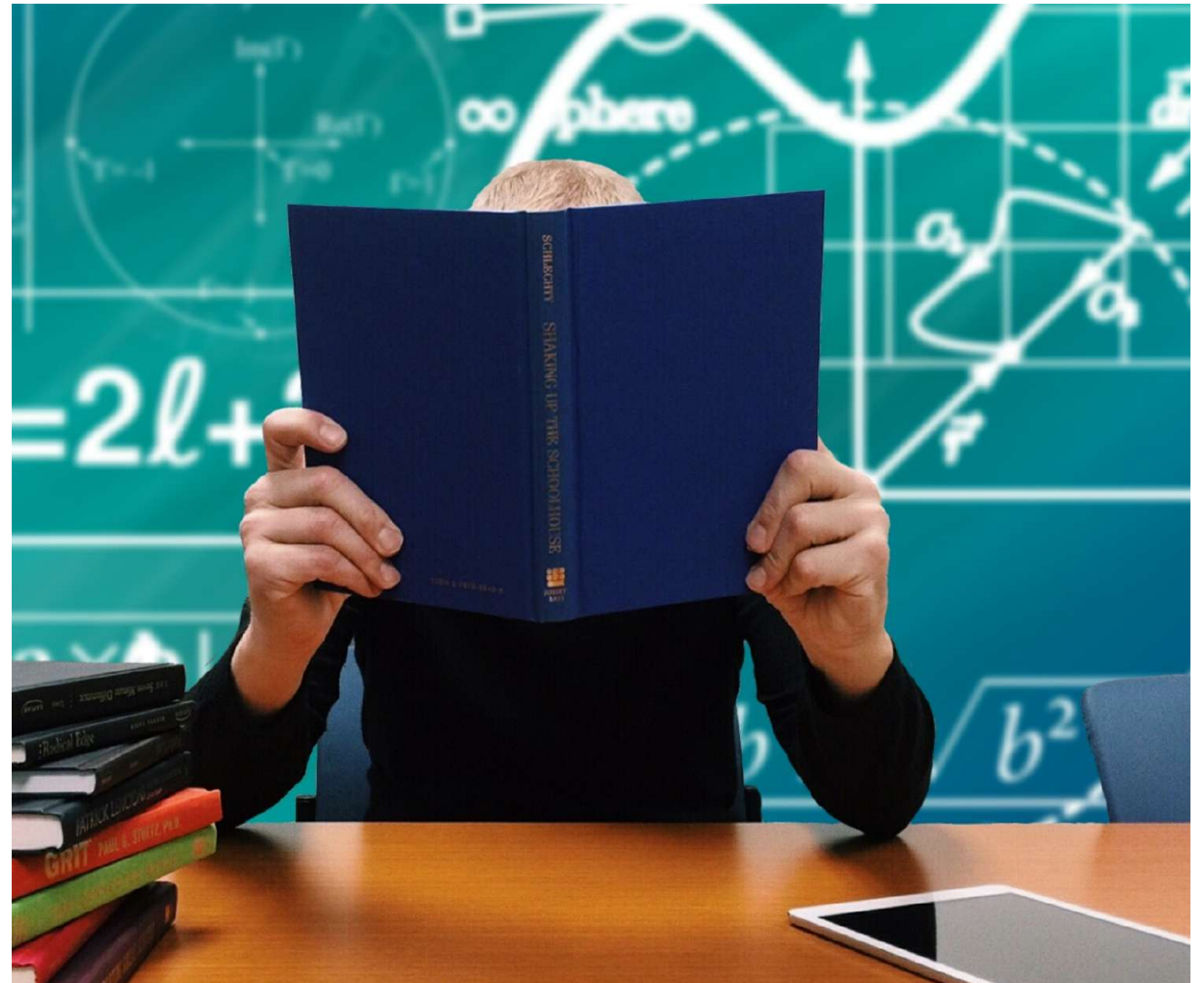

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

- Οι μητέρες φαίνεται ότι εμπλέκονται περισσότερο από τους πατέρες στα σχολικά θέματα, όχι μόνο γιατί το επιλέγουν οι ίδιες αλλά ίσως και επειδή τους ανατίθεται αυτός ο ρόλος.
- Γονείς από χαμηλότερα κοινωνικο-οικονομικά στρώματα φαίνεται ότι εμπλέκονται λιγότερο, συχνά λόγω πρακτικών δυσκολιών(π.χ. αδυναμία παρακολούθησης ακαδημαϊκών υποχρεώσεων ή συμμετοχής σε σχολικές εκδηλώσεις του παιδιού διότι δεν μπορούν να παίρνουν άδεια με ευχέρεια, μπορεί να έχουν υποχρεώσεις με άλλα παιδιά στο σπίτι, υποχρεώσεις με τις οποίες δεν μπορεί να ασχοληθεί κανείς άλλος, προβλήματα στη μετακίνηση). Επίσης, μπορεί να νιώθουν άβολα και αδέξια απέναντι στον ανώτερο μορφωτικά εκπαιδευτικό ή να μη δίνουν τη δέουσα σημασία στη σχολική διαδικασία.
- Κάποιες έρευνες δείχνουν, ότι γονείς υψηλού κοινωνικο-οικονομικού επιπέδου μπορεί να υποτιμούν τον εκπαιδευτικό όχι μόνο επειδή είναι πιο εύποροι και χαίρουν υψηλότερης κοινωνικής εκτίμησης αλλά επειδή, ίσως, διαθέτουν και υψηλότερα, ακαδημαϊκά προσόντα από τους εκπαιδευτικούς (Γεωργίου, 2000: 177).
- Αρνητικά συναισθήματα του γονέα για το σχολικό περιβάλλον λόγω τραυματικών εμπειριών(σχολική αποτυχία, προβληματική συμπεριφορά ή ακόμη και κακοποίηση)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Εκείνο που φοβούνται οι εκπαιδευτικοί εκτός της «εισβολής» των γονέων στον προσωπικό εργασιακό τους χώρο είναι οι παρεμβάσεις των συλλόγων γονέων στα κέντρα εξουσίας(Δ/ντήΥπουργείο) που επηρεάζουν τη ζωή των εκπαιδευτικών.
- Η προσωπικότητα των εκπαιδευτικών και του Δ/ντή, οι απαιτήσεις και οι κανονισμοί του σχολείου, η αναλογία μαθητών-εκπαιδευτικών, το μέγεθος του σχολείου και το γενικότερο κλίμα σε αυτό φαίνεται να ενθαρρύνει ή να εμποδίζει την επαφή του γονέα με το σχολείο.
- Ένα σχολείο που κάνει τους γονείς να νιώθουν ευπρόσδεκτοι αυξάνει την πιθανότητα να έχει περισσότερους και ενεργητικότερους επισκέπτες.
- Γενικά, η αναγνώριση των ορίων και των ρόλων έχει ως αποτέλεσμα, εκτός των άλλων, οι μεν εκπαιδευτικοί να μη νιώθουν ότι απειλείται η επαγγελματική τους επάρκεια, οι δε γονείς να μη νιώθουν αδύναμοι μπροστά στον εκπαιδευτικό, αλλά να αξιοποιούν αυτή την επάρκεια για το καλό του παιδιού.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

- Να προσπαθούν να καταλάβουν τις ανάγκες και τις επιθυμίες των γονέων.
- Να τηρούν μια ειλικρινή και ανοικτή στάση απέναντί τους.
- Να συζητούν τις δυσκολίες του παιδιού αποφεύγοντας τις ετικέτες.
- Να τονίζουν όχι μόνο τις αδυναμίες, αλλά και τις δυνατότητες του μαθητή τους. (είναι σημαντικό να μιλάνε πρώτα για τα θετικά, για τις δυνάμεις του παιδιού, για αυτά που καταφέρνει, δηλαδή). Σε όλα τα παιδιά, ακόμη και αυτά που αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες υπάρχει πάντα κάτι να θαυμάσουμε, όπως και στους γονείς τους.
- Να προωθούν το διάλογο και
- Να ενθαρρύνουν τους γονείς να μοιράζονται μαζί τους τις πληροφορίες που αφορούν στα προβλήματα, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες του παιδιού τους.

Οι γονείς εκτιμούν και επαινοούν τη συνεργασία τους με το σχολείο όταν:

- Το σχολείο ανταποκρίνεται αμέσως στα αιτήματα των γονέων
- Οι γονείς λαμβάνουν σε τακτική βάση ένα ενημερωτικό δελτίο με τα νέα του σχολείου
- Η πληροφόρηση για την πρόοδο του παιδιού είναι σαφής και παρέχει την ευκαιρία για συνέχιση της ενημέρωσης των γονέων με συζήτηση.
- Εφαρμόζονται διάφοροι μέθοδοι επαφής με το σπίτι, όπως είναι το «τετράδιο επικοινωνίας με τους γονείς» και η τηλεφωνική επαφή.
- Ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται η συμμετοχή των γονέων στην εκπαίδευση του παιδιού τους με δανειστικές βιβλιοθήκες, διαλέξεις, εργαστήρια κ.ά.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Να ξεκινάει η σχολική χρονιά με μια συγκέντρωση γονέων και εκπαιδευτικών με στόχο την ενημέρωση των γονέων σε θέματα που αφορούν για παράδειγμα, την πολιτική και τα σχέδια του σχολείου για την προστασία της υγείας των μαθητών, τον τρόπο επικοινωνίας με τους γονείς, τις σχολικές εκδρομές και πολιτιστικές εκδηλώσεις
- Να δίνεται στους γονείς γραπτώς το ημερολόγιο βασικών γεγονότων και εκδηλώσεων της σχολικής χρονιάς, μέσα σε μια σελίδα.
- Να παρέχεται στους γονείς πληροφόρηση σχετικά με τις υπάρχουσες πηγές και υπηρεσίες που μπορούν να βοηθήσουν τους ίδιους και το παιδί τους.
- Να δίνεται η ευκαιρία στους γονείς να συζητήσουν τις δυσκολίες του παιδιού τους σε συναντήσεις ξέχωρες από τις προκαθορισμένες και να τους επιτρέπεται να φέρουν μαζί τους αν χρειαστεί, κάποιον άλλο γονέα ή φίλο, που μπορεί –κατά τη γνώμη τους- να υποστηρίξει τις απόψεις τους ή να τους εξηγήσει καλύτερα τους στόχους του σχολείου.